

THÔNG TIN HOẠT ĐỘNG KHOA HỌC

Hội thảo quốc tế “Cơ sở dữ liệu kho Trung Quốc cổ: Tiềm năng khai thác giá trị khoa học”

Ngày 26/10/2023, tại Hà Nội, Viện Thông tin Khoa học xã hội (KHXH) thuộc Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam tổ chức Hội thảo quốc tế với chủ đề “Cơ sở dữ liệu kho Trung Quốc cổ: Tiềm năng khai thác giá trị khoa học”. Hội thảo được tổ chức trực tiếp tại Hà Nội và trực tuyến từ các đầu cầu Đài Loan (Trung Quốc), Pháp, Thành phố Hồ Chí Minh. Tham dự Hội thảo có hơn 60 đại biểu là các nhà nghiên cứu, các học giả quốc tế và Việt Nam.

Ban tổ chức Hội thảo đã nhận được 20 bài tham luận của các học giả, các nhà nghiên cứu đến từ Đại học Văn hóa Trung Quốc và Đại học Quốc lập Thành Công (Đài Loan, Trung Quốc), Đại học Thanh Hoa (Trung Quốc), Đại học Fulbright Việt Nam, Viện Nghiên cứu Hán Nôm, Viện Nghiên cứu Trung Quốc, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội, Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam, Viện Trần Nhân Tông (Đại học Quốc gia Hà Nội), Trung tâm Khoa học Văn Miếu - Quốc Tử Giám và Viện Thông tin KHXH. Nội dung các bài tham luận xoay quanh giá trị của kho Trung Quốc cổ (TQC) đang được lưu trữ tại Thư viện KHXH, do Viện Thông tin KHXH quản lý. Trong đó có nhiều bài tham luận đi sâu nghiên cứu về giá trị của một số cuốn/bộ sách (như: cuốn *Giao Chỉ danh xưng khảo*, bộ đại tạng thư *Vũ Lâm chương cổ tụng luận*, *Thủy nguyệt trai chỉ nguyệt lục*, *Việt Kiệu thư*, *Cổ kim đồ thư tập thành*, *Chính thống đạo tạng*,...) hoặc văn bản (các văn bản *Trám quỹ truyện*), qua đó góp phần làm rõ thêm về lai lịch, ảnh hưởng và sự đặc sắc về nội dung của các tư liệu được tiếp cận trong kho sách TQC. Bên

canh đó, một số bài tham luận cũng đề cập đến việc khai thác, lưu trữ, bảo quản, xây dựng cơ sở dữ liệu thư mục, số hóa tài liệu, đánh giá và phát huy giá trị kho TQC. Hội thảo chia làm 2 phiên: 1/ Kho tư liệu TQC: Một số nghiên cứu ban đầu, giá trị và tiềm năng nghiên cứu; 2/ Giá trị khoa học và hoạt động thư viện nhằm bảo tồn, quảng bá kho tư liệu TQC - kinh nghiệm từ quốc tế.

Theo các đại biểu, sách TQC hiện lưu trữ tại Thư viện KHXH là khối tư liệu được kế thừa từ bộ sưu tập của Học viện Viễn Đông Bác cổ Pháp (EFEO) tại Hà Nội những thập niên đầu thế kỷ XX gồm phần lớn sách được công bố từ thời Cách mạng Tân Hợi (1911), chủ yếu từ thời Càn Long (1736-1795) nhà Thanh trở về trước. Với tổng số hơn ba vạn cuốn thuộc hơn bốn ngàn tên sách bao quát nhiều lĩnh vực khoa học khác nhau của Trung Quốc, hầu hết các sách được viết bằng chữ Hán phồn thể và chủ yếu là sách bộ. Các đại biểu khẳng định đây là một kho báu đối với lịch sử thư tịch, lịch sử tri thức không chỉ của Trung Quốc mà rộng hơn là của nhân loại.

Các đại biểu cho rằng, cùng với sự phát triển của công nghệ số, nhiều tác phẩm hiện đang lưu giữ trong kho sách TQC tại Thư viện KHXH đã được số hóa, cho phép nhận dạng ký tự quang học, tra cứu được toàn văn bằng từ khóa, tuy vậy vẫn còn rất nhiều tác phẩm chưa được số hóa, độc giả chưa thể tiếp cận nghiên cứu, khai thác. Các đại biểu cũng chỉ ra những thách thức lớn trong việc khai thác kho tư liệu cũng như nguyên nhân dẫn đến sự lan tỏa và hiệu quả phục vụ công tác nghiên cứu chưa xứng với tầm vóc của kho tư liệu này.

(xem tiếp trang 60)